

Finančně negramotný Fiala. Šichtařová nezvládla pohled na program SPOLU

25.8.2025 - Markéta Šichtařová | Svobodní

INVENTURA MARKÉTY ŠICHTAŘOVÉ Pokud bychom měli přijmout euro, až to bude ekonomicky výhodné, je ekonomka Markéta Šichtařová, jež kandiduje v podzimních sněmovních volbách za Svobodné, v klidu. „Za mého života by to nebylo,“ podotkla. Koalici Spolu označila za finančně negramotnou - to, když přišla řeč na to, že koalice chce do roku 2030 dávat na obranu nejméně 3 procenta HDP.

Petr Fiala a Spolu slibují voličům vizi, kdy Česko bude hostit fotbalové mistrovství Evropy. Jenže pořadatelství pro roky 2028 i 2032 už je určeno a všechna další mistrovství jsou už za horizontem příští vlády. Kromě toho, na tak velkou fotbalovou akci nemáme dostatečně velké stadiony, museli bychom je postavit. Jak tento předvolební slib vnímáte?

Jako ekonomka jsem velmi skeptická k obvyklým tvrzením, že pořádání takových sportovních akcí se ekonomicky vyplatí. Jistě, přijedou diváci, ale současně je třeba ubytovat sportovce, modernizovat sportovní infrastrukturu - a to bývají miliardové investice. Myslím, že pořádání těchto akcí obvykle prosazují lobbisté, kteří zastupují investory. A tito investoři zase tuší, že by mohli mít zisky ze státních zakázek pro výstavbu sportovišť a podobně. Takže já tyto megalomanské akce z finančního pohledu nepodporuji. Když máme na paměti stav našich veřejných financí, jsem si jistá, že priority máme jinde než v pořádání MS ve fotbale. To raději investici do zdravotnictví...

„Přijmeme euro, až to bude ekonomicky a politicky výhodné,“ slibuje koalice Spolu v programu nazvaném Svoboda a prosperita i pro budoucí generace. Jak to hodnotíte?

Tak pokud bychom měli euro přijmout, až to bude ekonomicky výhodné, byla bych naprostě v klidu, protože za mého života by to nebylo. Ekonomové a akademici z řad státních institucí stejně jako komerčních institucí konstatují následující důsledky potenciálního přijetí eura:

A já k tomu konstatuji, že přijetí eura se naivně vydává za vstup do VIP klubu. Při rozhodování o jeho přijetí mnozí podporovatelé eura přihlížejí k pouhým emocím. Přijetí eura však není otázkou emocí - jedná se o vysoce odborný problém. Tak jako se neurochirurg při operaci mozku nesmí řídit pouhými dojmy a zanedbávat vědecká fakta, tak ani o přijetí eura by neměl rozhodovat populismus a naivní emoce, nýbrž ekonomická fakta. A ta přijetí eura jednoznačně diskvalifikují z racionálních úvah coby krok trvale poškozující hospodářskou strukturu a konkurenceschopnost ČR.

- Krátkodobé zvýšení inflace (skrze cenové úpravy bezprostředně po přijetí)
- Dlouhodobé zvýšení inflace v horizontu desetiletí (skrze zrušení kurzového konvergenčního kanálu a snížení úrokových sazeb)
- Zpomalení růstu HDP (skrze odbourání autonomní monetární politiky)
- Ztrátu konkurenceschopnosti země (skrze tlak na změnu struktury ekonomiky)
- Snížení potenciálu HDP (skrze snížení konkurenceschopnosti)
- Zvýšení zadlužení (skrze uměle vynucené snížení nákladů financování)
- Ručení za problémy věřených financí ostatních členů eurozóny

Na obranu chce Spolu dávat do roku 2030 nejméně 3 % HDP. I tady vás požádám o komentář.

To svědčí o finanční negramotnosti. Rozdíl mezi finančně negramotným a gramotným člověkem je následující: Ten první si naplánuje, kolik bude utrácet peněz, bez ohledu na své příjmy. Ten druhý si spočítá, kolik vydělává a kolik má k dispozici pro útraty. Následně si stanoví své priority. A pak si stanoví, kolik si může dovolit utratit za priority na špici žebříčku. Tak schválně, který z obou přístupů naplňuje přístup Spolu?

Spolu chce zajistit, aby byla i po roce 2035 v prodeji auta se spalovacími motory. Nedávno ale zajistili prosazení Fit for 55 a omezování těch samých motorů. Jak to chápete?

Chápu to tak, že Spolu jedná stylem „kam vítr, tam plášť“. Ted' je před volbami, a tak tvrdí, že chtějí zachovat spalováky. Až bude po volbách, budou opět tak jako v minulosti poklonkovat Bruselu. Definice bláznovství je nepoučit se z minulosti. Já nejsem blázen, a tak vím, že Spolu se náhlý záchravý sympatií ke spalovacím motorům věřit nedá.

Zavedení povolenek na vytápění budov či dopravu zvýší podle nejnovějšího propočtu České národní banky ceny benzínu, nafty nebo plynu natolik, že kvůli tomu stoupne celková inflace takřka o procentní bod. Stane se z povolenek hlavní volební téma?

Doufám, že stane! Protože třeba pro mě je to naprostě zásadní téma, které mě do politiky dohnalo – společně s dalšími podobnými projevy Green Dealu včetně zákazu spalovacích motorů a jiných. Ten problém je mnohem větší, než většina lidí tuší. A zdražení, které by vyplynulo z povolenek, bude také mnohem výraznější, než si většina lidí dneska představuje. Takže si to opravdu zaslouží, aby to bylo hlavní volební téma – do budoucnosti by se totiž povolenky staly hlavním motorem zdražování potravin, energií i bydlení!

Česká bankovní asociace zlepšila odhad letošního růstu HDP na 2,1 procenta z květnových 1,7 procent. Příčinou je silnější export a slabší dopad Trumpových cel. Je důvod k optimismu?

Moc ne. Vysvětlím vám to takhle: Podle statistických čísel v posledních měsících lze pozorovat nejen u nás, ale třeba i v Německu mírné zrychlování růstu. To je sice pravda, ale je třeba dodat: Růst by byl mnohem silnější, kdyby podnikatelům nebyly svazovány ruce stále tvrdší regulací, povinnými „zelenými“ investicemi a nesmyslnou byrokracií. Kdyby energetický trh nebyl rozstřílen politickými zásahy, nemuseli bychom se radovat z každé desetiny bodu navíc.

Současná čísla proto nejsou vítězstvím politiků, nýbrž důkazem houževnatosti firem, které i v prostředí neustálých překážek dokáží generovat poptávku, hledat nové trhy a plnit zakázky. Zatímco státní aparát roste, bobtná a přerozděluje, skutečný růst vytváří podnikatelé, živnostníci a průmyslové firmy.

Při pohledu na eurozónu jako celek je patrné, že ekonomika se sice zvedá, ale export zůstává slabý. To je logické – těžko konkurovat dynamickým regionům světa, pokud si Evropa sama sobě klade překážky. V Asii či Americe firmy nemusí každý den čelit nové unijní směrnici, která jim diktuje, jak mají vyrábět, kolik emisí mohou vypustit a jaký formulář vyplnit, aby směly vůbec podnikat.

V Německu i celé eurozóně se tedy otevírá šance na obrat nikoliv díky hospodářské politice, ale hospodářské politice navzdory. A proto můžeme oslavovat jen kosmetická zlepšení statistik, zatímco konkurence na globálních trzích nás i nadále bude míjet rychlostí blesku.

Převzato z Parlamentních listů

[olu](#)